

Številka: 007-00003/2010
Datum: 15. 2. 2010

Občinski svet Občine Selnica ob Dravi

Zadeva: Predlog za obravnavo na 25. seji Občinskega sveta Občine Selnica ob Dravi

NASLOV GRADIVA: Odlok o razglasitvi nepremičnih kulturnih spomenikov lokalnega pomena za območje Občine Selnica ob Dravi – prva obravnava

PREDLAGATELJ GRADIVA: Župan, Jurij LEP, univ. dipl. inž. les.

VSEBINA GRADIVA: - odlok
- priloga 1
- obrazložitev

POROČEVALEC/CI: - Nada Hölzl, višja referentka
- Srečko Štajnbaher, prof., Zavod za varstvo kulturne dediščine Slovenije, Območna enota Maribor

PRIPRAVLJAVEC/CI GRADIVA: - Zavod za varstvo kulturne dediščine Slovenije, Območna enota Maribor
- Nada Hölzl, višja referentka

PREDLOG SKLEPA:

Občinski svet Občine Selnica ob Dravi sprejme Odlok o razglasitvi nepremičnih kulturnih spomenikov lokalnega pomena za območje Občine Selnica ob Dravi v prvi obravnavi.

PREDLOG POSTOPKA IN NAČIN SPREJEMA:

Odlok je sprejet, če zanj glasuje večina opredeljenih glasov na seji prisotnih svetnic in svetnikov.

Jurij LEP, univ. dipl. inž. les.
ŽUPAN

Na podlagi 21. in 29. člena Zakona o lokalni samoupravi (Ur. l. RS, št. 94/2007, 27/2008-Odl. US, 76/2008, 100/2008-Odl. US in 79/2009), 12. in 13. člena Zakona o varstvu kulturne dediščine (Ur. l. RS, št. 16/2008) in 16. člena Statuta Občine Selnica ob Dravi (MUV, št. 19/07) je Občinski svet Občine Selnica ob Dravi na svoji ... redni seji, dne, ..., sprejel naslednji

Odlok o razglasitvi nepremičnih kulturnih spomenikov lokalnega pomena za območje Občine Selnica ob Dravi

1. člen

S tem odlokom Občina Selnica ob Dravi (v nadaljevanju: občina) razglašča kulturne spomenike lokalnega pomena na območju Občine Selnica ob Dravi.

2. člen

Namen odloka je, da se ohranijo kulturne, zgodovinske, arheološke, urbanistične, etnološke in umetnostno – zgodovinske vrednote ter zagotovi njihov nadaljnji obstoj v občini.

3. člen

Nepremični kulturni spomeniki so na osnovi strokovnih podlag Zavoda za kulturno dediščino Slovenije, Območna enota Maribor (v nadaljevanju: zavod) opredeljeni v Prilogi I tega odloka, in sicer vsak opis spomenika vključuje:

- identifikacijo spomenika, vključno z določitvijo meje spomenika,
- natančno lokacijo spomenika
- lastnosti, ki utemeljujejo njegovo razglasitev
- režim njegovega varstva
- merilo v katerem je vrisan spomenik na kopijo katastrskega načrta
- vplivno območje, kadar je to zaradi zagotavljanja prostorske celovitosti spomenika potrebno, vključno z določitvijo meje vplivnega območja.

4. člen

Spomeniki iz prejšnjega člena so po svojih lastnostih:

- arheološki spomeniki predstavljajo zemljišča in zemeljske plasti, ki hranijo pomembne sledove človekovega delovanja v zgodovinskih obdobjih in njegove povezanosti z naravnim okoljem. V Prilogi I je zabeležen arheološki spomenik pod evidenčno številko 6347.
- naselbinski spomeniki so mestna ali vaška naselja ter deli naselij, ki so najznačilnejši in posebej pomembni dosežki v oblikovanju in urejanju prostora. V Prilogi I so zabeleženi pod evidenčnima številka 14677 in 28210.
- umetnostnozgodovinski spomeniki so posamezne stavbe in skupina stavb, prostorski in javni spomeniki, umetnostno pomembne sestavine stavbarstva, arhitekturni in umetniško pomembni detajli, slikarski, grafični in drugi umetniško oblikovani predmeti, ki se štejejo za posebne dosežke umetnosti, oblikovanja in arhitekture na naših tleh. V Prilogi I so zabeleženi pod evidenčnimi številkami 6365, 3341, 3340, 24773, 2961 in 2960.
- etnološki spomeniki so območja, stavbe, skupine stavb, predmeti vsakdanje rabe in oblikovani izdelki, ki izpričujejo način življenja in dela naših prednikov. V Prilogi I so zabeleženi pod evidenčnimi številkami 28166, 6373, 28156, 6383, 6385, 28152 in 28160.
- zgodovinski spomeniki so območja, stavbe, predmeti ali zbirke predmetov, ki značilno ponazarjajo in izpričujejo politično zgodovino, zgodovino vojn in vojaštva, socialno zgodovino, razvoj prometa, prometnih in trgovskih poti ter povezav, razvoj sodstva, prosvete in kulture, verstev, znanosti in tehnike ter gospodarsko zgodovino na naših tleh. V Prilogi I je zabeležen pod evidenčno številko 17556.

5. člen

Za vsak poseg v spomenik, njegove dele ali zemljišča in vplivno območje je treba predhodno pridobiti kulturno varstvene pogoje in kulturno varstveno soglasje zavoda.

6. člen

Podrobnejše pogoje za raziskovanje, način vzdrževanja, pogoje za posege, fizično varovanje, pravni promet, način upravljanja in rabe spomenika, dostopnost spomenika za javnost in časovne okvire dostopnosti ter posamezne druge ukrepe določa zakon.

Varstveni režim lahko omejuje lastninsko pravico na spomeniku le v obsegu, ki je nujen za izvajanje varstva spomenika.

7. člen

Meje spomenikov so vrisane na digitalnem zemljiško katastrskem načrtu v merilih 1 : 2880, 1 : 1000 in na temeljnem topografskem načrtu v merilu 1 : 5000.

Izvirnika načrtov, ki so sestavni del tega odloka, hranita zavod in občina.

8. člen

Pravni status nepremičnega spomenika se zaznamuje v zemljiški knjigi kot zaznamba na podlagi tega odloka. Pristojno sodišče po uradni dolžnosti zaznamuje v zemljiški knjigi status kulturnega spomenika in vplivnega območja na parcelah navedenih v Prilogi I, ki je sestavni del tega odloka.

9. člen

Nadzor nad izvajanjem tega odloka izvaja inšpektor, pristojen za kulturno dediščino.

10. člen

S tem odlokom preneha veljati Odlok o razglasitvi nepremičnih kulturnih in zgodovinskih spomenikov na območju občine Maribor – Ruše (MUV, št. 1/86, 11/94).

11. člen

Ta odlok začne veljati petnajsti dan po objavi v Medobčinskem uradnem vestniku.

Številka: 007-00003/2010

Datum:

Jurij LEP, univ. dipl. inž. les.
ŽUPAN

PRILOGA I

NEPREMIČNI KULTURNI SPOMENIKI LOKALNEGA POMENA ZA OBMOČJE OBČINE SELNICA OB DRAVI

ARHEOLOŠKI SPOMENIKI

EŠD:	6347
Ime enote:	Fala – Villa rustica
Vrsta spomenika:	Arheološki
Občina:	SELNICA OB DRAVI
Naselje:	FALA
Lokacija :	Parc. št.: 76/1, 76/3 k. o. Gerečja vas.
Utemeljitev razglasitve:	Na kmetijskem zemljišču na dravski terasi, ležijo kamniti in opečni ostanki antičnih ruševin, verjetno manjše rimskodobne podeželske vile. Ruševine so v neposredni vzročni zvezi z rimskim objektom ob trasi rimske ceste Celeia – Virunum. Cesta je bila do gradnje elektrarne še vidna po kamnitih ploščah s kolotečinami.
Opis varstvenega režima:	Varstveni režim določa: <ul style="list-style-type: none"> - varovanje arheoloških ostalin v zemljiščih in v prostoru kot vira človekove preteklosti in kot sredstva za arheološko, zgodovinsko in znanstveno proučevanje; - zemljišča se ohranjajo v obstoječem stanju, kmetijske površine se obdelujejo s čim plitvejšim oranjem in čim manjšo uporabo kemijskih sredstev; - v zemljišča se posega le izjemoma in sicer v procesu znanstvenega proučevanja in/ali v primeru druge javne koristi, če so izčrpane vse druge prostorske možnosti umestitve objektov javnega interesa; - v takšnem primeru je potrebno zagotoviti predhodno zaščitno izkopavanje s pridobitvijo popolnega najdiščnega arhiva in njegovo obdelavo; - v primeru odkritja kvalitetno ohranjenih in za širši prostor kulturno izpovednih ostalin, je le-te potrebno prezentirati »in situ« in jih primerno vključiti v okolje ter v turistično promocijo kraja.
Merilo:	M = 1: 2880

ETNOLOŠKI SPOMENIKI

EŠD:	28166
Ime enote:	Gradišče na Kozjaku – Domačija Holant
Vrsta spomenika:	Etnološki
Občina:	SELNICA OB DRAVI
Naselje:	GRADIŠČE NA KOZJAKU
Ulica:	Gradišče na Kozjaku
Hišna številka:	20
Lokacija:	Parc. št.: *25 del, 427/1, 427/2, 428 k. o. Gradišče.
Utemeljitev razglasitve:	<p>Na izpostavljeni legi dominira kompleks kmečkih stavb: zidana stanovanjska hiša, delno zidano, delno leseno gospodarsko poslopje, lesena, podkletena kašča s prešo ter manjša lesena objekta – kovačija in čebelnjak. Izven strnjenege dela domačije stoji ob vznožju hriba še večja zidana kapelica. Ob poti do hiše se vije star hruškov drevored. Pritlično zidana, delno podkletena hiša podolžnega tlorisa je pokrita z visoko čopasto dvokapnico. Fasade členijo baročno dekorirane okenske osi in pilastr, konkavni podstrešni venec ter kamnita vhodna portala, od katerih je glavni, kvadratno oblikovan in z letnico 1864, prinesen od drugod (po ustnem izročilu iz Avstrije). V čelu stranske fasade se med dvema oknoma nahaja baročno oblikovano polje s profiliranim okvirjem, brez opazne poslikave. Notranjščina hiše je tradicionalnega tlorisa, z delno obokanim pritličjem in obokano kletjo. V osnovi je objekt z začetka 19. stoletja; prepoznavne so kasnejše posodobitve, zlasti stavbnega pohištva. Glavno gospodarsko poslopje ima v zidanem pritličju obokane hleve (svinjak ter kravji in volovski hlev), zgoraj je cimpran senik z izpisano letnico na zunanji strani 1832. Streha je visoka opečna dvokapnica. Dvoriščni del objekta oblikujejo tipičen nasipni most do senika, razgibano leseno pročelje nadstropja ter poudarjeni vhodi v hleve. Ambient dopolnjuje lesena stavba, sestavljena iz vrhkletne kašče kvadratnega tlorisa ter podolžnega lesenega prizidka, kjer se nahaja klasična preša za sadje. Kašča ima obokano klet; streha je še delno krita s primarnimi škodli. V sklop domačijskih stavb spada tudi lesen čebelnjak z letnico 1919 ter nekoliko mlajša, lesena kovačija. Domačija ima etnološki in krajinski pomen. S celovitim stavbnim fondom ter izvirnimi arhitekturnimi, likovnimi in etnološkimi detajli je izjemen dokument načina življenja in dela na kmetih v 19. in 20. stoletju.</p>
Opis varstvenega režima:	<p>Za spomenik velja varstveni režim, ki določa:</p> <ul style="list-style-type: none"> - varovanje kulturnozgodovinskih, etnoloških, arhitekturnih, likovnih in krajinskih vrednot v celoti, v njihovi izvirnosti in neokrnjenosti ter varovanje vseh vedut na spomenik; - posebno varovanje zunanjščine objektov, njihove gradbene substance, posameznih arhitekturnih detajlov, tlorisne zasnove, likovnih detajlov, izvirnega stavbnega pohištva in notranje opreme ter vplivnega območja; - podrejanje vsake rabe in vseh posegov v spomenik ohranjanju in varovanju spomeniških lastnosti; - prepoved vseh posegov v bistvene spomeniške lastnosti, razen vzdrževalnih posegov, ki jih s pisnim soglasjem odobri pristojni zavod; - v območju spomenika je prepovedano posegati v prostor s postavljanjem objektov trajnega in začasnega značaja, vključno z nadzemno infrastrukturo ter nosilci reklam, razen v primerih, ki jih s kulturno - varstvenim soglasjem odobri pristojni zavod. <p>Zavarovano območje je namenjeno:</p> <ul style="list-style-type: none"> - osnovni kmečko – gospodarski in bivalni funkciji, z možnostjo ustreznih dopolnilnih dejavnosti; - trajni ohranitvi kulturnih, zgodovinskih, etnoloških, arhitekturnih, likovnih in krajinskih vrednot; - povečanju pričevalnosti kulturnozgodovinskega spomenika; - prezentaciji kulturnih vrednot; - učno – demonstracijskemu delu; - znanstveno – raziskovalnemu delu.
Merilo:	M = 1: 2880

EŠD:	6373
Ime enote:	Gradišče na Kozjaku – Haucingerjeva kašča
Vrsta spomenika:	etnološki
Občina:	SELNIČA OB DRAVI
Naselje:	GRADIŠČE NA KOZJAKU
Ulica:	Gradišče na Kozjaku
Hišna številka:	Pri št. 37
Lokacija:	Parc. št.: 227/1 del k. o. Gradišče.
Utemeljitev razglasitve:	V okviru samotne kmečke domačije se je ohranila lesena kašča, s strešnim slemenom orientirana v pobočje. Ima poudarjen, iz kamna zidan kletni del, klet je banjasto obokana. Vrhnja stavba, zgrajena iz tesanih klad, je dvocelična: prostor kašče v prednjem delu ter manjša bivalna izba proti brežini. Objekt pokriva visoka dvokapnica, krita s salonitom. Prvotna kritina so bile skodle. Pod podaljšano streho se na podolžni strani nahaja klasična preša. Kletni portal je lesen, potlačeno polkrožno zaključen, opremljen z dvokrilnimi lesenimi vratnicami. Vrata v kaščo so enokrilna, v lesenem polkrožno oblikovanem okvirju. Okna v nadstropju so majhna, kvadratna, v gladkih lesenih okvirjih. Čelo zapira lesen gank. Kašča je z začetka 19. stoletja. Je kvaliteten primer ljudskega stavbarstva, z originalno ohranjenim stavbnim pohištvom in tipičnimi arhitekturnimi značilnostmi.
Opis varstvenega režima:	<p>Za spomenik velja varstveni režim, ki določa:</p> <ul style="list-style-type: none"> - varovanje kulturnozgodovinskih, etnoloških, arhitekturnih, likovnih in krajinskih vrednot v celoti, v njihovi izvirnosti in neokrnjenosti ter varovanje vseh vedut na spomenik; - posebno varovanje zunanjsčine objekta, njihove gradbene substance, posameznih arhitekturnih detajlov, tlorisne zasnove, likovnih detajlov, stavbnega pohištva in notranje opreme ter vplivnega območja; - podrejanje vsake rabe in vseh posegov v spomenik ohranjanju in varovanju spomeniških lastnosti; - prepoved vseh posegov v bistvene spomeniške lastnosti, razen vzdrževalnih posegov, ki jih s pisnim soglasjem odobri pristojni zavod; - v območju spomenika je prepovedano posegati v prostor s postavljanjem objektov trajnega in začasnega značaja, vključno z nadzemno infrastrukturo ter nosilci reklam, razen v primerih, ki jih s kulturno – varstvenim soglasjem odobri pristojni zavod. <p>Zavarovan spomenik je namenjen:</p> <ul style="list-style-type: none"> - osnovni kmečko – gospodarski in bivalni funkciji, z možnostjo ustreznih dopolnilnih dejavnosti; - trajni ohranitvi kulturnih, zgodovinskih, etnoloških, arhitekturnih, likovnih in krajinskih vrednot; - povečanju pričevalnosti kulturnozgodovinskega spomenika; - prezentaciji kulturnih vrednot; - učno – demonstracijskemu delu; - znanstveno – raziskovalnemu delu.
Merilo:	M = 1: 2880

EŠD:	28156
Ime enote:	Spodnji Slemen – Domačija Škof
Vrsta spomenika:	etnološki
Občina:	SELNICA OB DRAVI
Naselje:	SPODNJI SLEMEN
Ulica:	Spodnji Slemen
Hišna številka:	90
Lokacija:	Parc. št.: *78/1, 971, 974, 992 del, 993, 994/3 del, 994/4, 995, 1239/1 del k. o. Spodnji Slemen.
Utemeljitev razglasitve:	Kmečko domačijo predstavljajo originalno ohranjeni objekti: zidana stanovanjska hiša, zidan svinjak, lesena podkletena kašča, lesen čebeljak ter zidana kapelica z zvonikom. Delno posodobljeno je glavno gospodarsko poslopje, nekdanja kovačija pa je preurejena v bivalno enoto. Kmečka hiša je bila zgrajena po prvi svetovni vojni, iz doma izdelane opeke. Stavba je ambiciozno zasnovana, je delno podkletena, pokriva jo opečna dvokapnica s širokim vhodnim napuščem. Ohranjeno je originalno stavbno pohištvo, značilni tloris ter fasadna profilacija (okenske obrobe, mejni zidci, šivani robovi). Svinjak je samostojna, večja podkletena zgradba, s precizno načrtovanim tlorisom, ki zavzema v pritličju svinjsko kuhinjo z zidanimi kotli, ter ločen prostor s svinjaki. Klet je banjasto obokana, v pritličju so traverzni oboki. Svinjak je zgrajen istočasno s hišo, iz doma izdelane opeke. Starejša originalna stavba iz 19. stoletja na domačiji je kašča, s kamnito zidano kletjo ter cimpranim zgornjim delom. V kleti je lesen strop, streha je strma dvokapnica, z neoriginalno kritino. Glavno gospodarsko poslopje je mogočen podolžni objekt, z izvorno ohranjenim zidanim delom iz 19. stoletja (obokani hlevi in obokana klet); v prizidku ob stranski fasadi je ohranjena velika klasična preša. Vrhnji senik je lesen, zgrajen leta 1933 po požaru, ki je uničil tudi prvotno slamnato streho. Nova kritina je eternit. Kapelico so sezidali leta 1923, kot spomin na srečno vrnitev dveh sinov s soške fronte. Domačija je pomemben dokument načina življenja in gradbene zgodovine s konca 19. in prve tretjine 20. stoletja.
Opis varstvenega režima:	<p>Za spomenik velja varstveni režim, ki določa:</p> <ul style="list-style-type: none"> - varovanje kulturnozgodovinskih, etnoloških, arhitekturnih, likovnih in krajinskih vrednot v celoti, v njihovi izvornosti in neokrnjenosti ter varovanje vseh vedut na spomenik; - posebno varovanje zunanjsčine objektov, njihove gradbene substance, posameznih arhitekturnih detajlov, tlorisne zasnove, likovnih detajlov, stavbnega pohištva in notranje opreme ter vplivnega območja; - podrejanje vsake rabe in vseh posegov v spomenik ohranjanju in varovanju spomeniških lastnosti; - prepoved vseh posegov v bistvene spomeniške lastnosti, razen vzdrževalnih posegov, ki jih s pisnim soglasjem odobri pristojni zavod; - v območju spomenika je prepovedano posegati v prostor s postavljanjem objektov trajnega in začasnega značaja, vključno z nadzemno infrastrukturo ter nosilci reklam, razen v primerih, ki jih s kulturno – varstvenim soglasjem odobri pristojni zavod. <p>Zavarovano območje je namenjeno:</p> <ul style="list-style-type: none"> - osnovni kmečko – gospodarski in bivalni funkciji, z možnostjo ustreznih dopolnilnih dejavnosti; - trajni ohranitvi kulturnih, zgodovinskih, etnoloških, arhitekturnih, likovnih in krajinskih vrednot; - povečanju pričevalnosti kulturnozgodovinskega spomenika; - prezentaciji kulturnih vrednot; - učno – demonstracijskemu delu; - znanstveno – raziskovalnemu delu.
Merilo:	M = 1: 2880

EŠD:	6383
Ime enote:	Spodnji Slemen – Malinova kovačija
Vrsta spomenika:	Etnološki
Občina:	SELNICA OB DRAVI
Naselje:	SPODNJI SLEMEN
Ulica:	Spodnji Slemen
Hišna številka:	Pri št. 51
Lokacija:	Parc. št.: *35 del k. o. Spodnji Slemen.
Utemeljitev razglasitve:	V Spodnjem Slemenu, tik ob glavni cesti Dravograd – Maribor, se je v krogu Malinove domačije ohranila mogočna stara stavba nekdanje kovačije. Objekt, ki že dolgo ni v funkciji in je brez opreme, je pomemben predvsem zaradi ohranjenih arhitekturnih detajlov, ki pričajo o njegovi izjemni starosti. Nadstropna stavba je grajena iz kamna, pokriva jo strma opečna dvokapnica s širokim enostranskim vhodnim napuščem. Kljub mnogim vidnim neustreznim posegom so na objektu od pomembnih elementov ohranjeni posamezni kamniti okenski okvirji in vhodni portal, oblikovani pravokotno ter posneti na ajdovo zrno. Prilličje je obokano; križni obok v odprtem delu kovačije nosi masivni steber. V nadstropju so na fasadi v ometu vrezane letnice 1547, 1555, 1559. Nekdanja kovačija predstavlja v osnovi kvalitetno gospodarsko stavbo iz 16. stoletja in je kot taka edinstvena v svojem okolju. Z pomembnimi arhitekturnimi detajli in primarno gradbeno substanco je važen materialni dokument preteklosti, načina življenja in dela.
Opis varstvenega režima:	<p>Za spomenik velja varstveni režim, ki določa:</p> <ul style="list-style-type: none"> - varovanje kulturnozgodovinskih, etnoloških, arhitekturnih, likovnih in krajinskih vrednot v celoti, v njihovi izvornosti in neokrnjenosti ter varovanje vseh vedut na spomenik; - posebno varovanje zunanjščine objektov, njihove gradbene substance, posameznih arhitekturnih detajlov, tlorisne zasnove, likovnih detajlov, stavbnega pohištva in notranje opreme ter vplivnega območja; - podrejanje vsake rabe in vseh posegov v spomenik ohranjanju in varovanju spomeniških lastnosti; - prepoved vseh posegov v bistvene spomeniške lastnosti, razen vzdrževalnih posegov, ki jih s pisnim soglasjem odobri pristojni zavod; - v območju spomenika je prepovedano posegati v prostor s postavljanjem objektov trajnega in začasnega značaja, vključno z nadzemno infrastrukturo ter nosilci reklam, razen v primerih, ki jih s kulturno – varstvenim soglasjem odobri pristojni zavod. <p>Zavarovano območje je namenjeno:</p> <ul style="list-style-type: none"> - osnovni kmečko – gospodarski in bivalni funkciji, z možnostjo ustreznih dopolnilnih dejavnosti; - trajni ohranitvi kulturnih, zgodovinskih, etnoloških, arhitekturnih, likovnih in krajinskih vrednot; - povečanju pričevalnosti kulturnozgodovinskega spomenika; - prezentaciji kulturnih vrednot; - učno – demonstracijskemu delu; - znanstveno – raziskovalnemu delu.
Merilo:	M = 1: 2880

EŠD:	6385
Ime enote:	Sv. Duh na Ostrem Vrhu – Domačija Ropič
Vrsta spomenika:	Etnološki
Občina:	SELNICA OB DRAVI
Naselje:	SV. DUH NA OSTREM VRHU
Ulica:	Sv. Duh na Ostrem Vrhu
Hišna številka:	10, 11
Lokacija:	Parc. št.: 545, 546/2, 549/1, 549/2 k. o. Veliki Boč.
Utemeljitev razglasitve:	<p>Ob cesti proti Svetemu Duhu na Ostrem Vrhu se nahaja samotna kmečka domačija, z delno podkleteno, zidano stanovanjsko hišo in večjim, tipičnim gospodarskim poslopjem. Dvoriščni ambient dopolnjuje nasad starih lip. V neposredni bližini se nahajata tudi dva predelana gospodarska objekta, ki ne pomenita kvalitetnega sooblikovanja stavbnega fonda domačije. Hiša je pritlična, 7 x 3 – osna, pokriva jo visoka opečna dvokapnica s čopi. Fasado členijo gladke okenske obrobe ter polkrožno oblikovan podstrešni venec. V osrednjem delu glavne fasade se nahaja kamnit, polkrožno zaključen portal z letnico 1830. Notranjščina ima tradicionalno tlorisno razporeditev. Gospodarsko poslopje je delno leseno, delno zidano; pokriva ga visoka opečna dvokapnica s širokim vhodnim napuščem. V pritličju so obokani hlevi, zgoraj je senik. Dovoz na senik je po zidanem nasipu s stranske fasade. V lesenem dvoriščnem delu poslopja se nahaja klasična preša. Domačija ima arhitekturno in etnološko vrednost ter je pomemben prostorski poudarek.</p>
Opis varstvenega režima:	<p>Za spomenik velja varstveni režim, ki določa:</p> <ul style="list-style-type: none"> - varovanje kulturnozgodovinskih, etnoloških, arhitekturnih, likovnih in krajinskih vrednot v celoti, v njihovi izvirnosti in neokrnjenosti ter varovanje vseh vedut na spomenik; - posebno varovanje zunanjsčine objektov, njihove gradbene substance, posameznih arhitekturnih detajlov, tlorisne zasnove, likovnih detajlov, stavbnega pohištva in notranje opreme ter vplivnega območja; - podrejanje vsake rabe in vseh posegov v spomenik ohranjanju in varovanju spomeniških lastnosti; - prepoved vseh posegov v bistvene spomeniške lastnosti, razen vzdrževalnih posegov, ki jih s pisnim soglasjem odobri pristojni zavod; - v območju spomenika je prepovedano posegati v prostor s postavljanjem objektov trajnega in začasnega značaja, vključno z nadzemno infrastrukturo ter nosilci reklam, razen v primerih, ki jih s kulturno – varstvenim soglasjem odobri pristojni zavod. <p>Zavarovano območje je namenjeno:</p> <ul style="list-style-type: none"> - osnovni kmečko – gospodarski in bivalni funkciji, z možnostjo ustreznih dopolnilnih dejavnosti; - trajni ohranitvi kulturnih, zgodovinskih, etnoloških, arhitekturnih, likovnih in krajinskih vrednot; - povečanju pričevalnosti kulturnozgodovinskega spomenika; - prezentaciji kulturnih vrednot; - učno – demonstracijskemu delu; - znanstveno – raziskovalnemu delu.
Merilo:	M = 1: 2880

EŠD:	28152
Ime enote:	Zgornja Selnica – Lipjenkova kajža
Vrsta spomenika:	Etnološki
Občina:	SELNICA OB DRAVI
Naselje:	ZGORNJA SELNICA
Ulica:	Zgornja Selnica
Hišna številka:	76
Lokacija:	Parc. št.: 125 k. o. Zgornja Selnica.
Utemeljitev razglasitve:	Lipjenkova kajža je pojem za samostojno domačijo, ki je nekoč kot oferski dom ali preužitek spadala v sklop velike Lipjenkove kmetije. Sestavljata jo vrhhlevna hiša ter ločeno stoječa klet (zidanica) s prešo. Hiša je s podolžnim tlorisom locirana v hrib, pri čemer je zadnja, vhodna fasada pritlična, sprednja stran stavbe je nadstropna. Kletni del je zidan iz kamna, vanj vodi troje ločenih vhodov v klet, svinjak in goveji hlev. Klet ima raven lesen strop, hleva sta banjasto obokana. Vrhnji del stavbe je lesen cimper, kjer so pod skupno streho bivalni prostori in skedenj. Streha je visoka opečna dvokapnica s širokimi napušči, prvotna kritina je bila slama. Nad vhodi v kletno etažo so vidni ostanki lesenega ganka, ki je nekoč potekal čez vso dolžino stavbe. Vrhlevna hiša je dimničnega porekla, ohranjena je tlorisna zasnova, arhaične stavbne oblike ter delno stavbno pohištvo. V lesenih stenah so iz obdobja dimnice vidne sledi prvotnih okenskih in drugih odprtih. Ločeno stoječa, z glavne fasade nadstropna klet, je grajena iz kamna, prekriva jo strma dvokapna streha salonitne kritine; prvotno je bila verjetno pokrita s slamo. V pritličju podolžne stavbe se nahaja dvojje banjasto obokanih kleti z ločenima, pravokotno oblikovanima vhodoma. V zgornji etaži, do koder je dovoz s čelne strani po kamnitem nasipu, se nahaja večja, klasična preša. Stavba je ohranjena v izvorni obliki. Stavbi nista datirani, vendar na osnovi tipologije ocenjujemo, da sta bili zgrajeni v drugi polovici 18. oz. v začetku 19. stoletja. Preprosto in funkcionalno oblikovani zgradbi, brez posebnih likovnih poudarkov, imata izjemen etnološki značaj ter sta pomembni za agrarno zgodovino svojega kraja.
Opis varstvenega režima:	<p>Za spomenik velja varstveni režim, ki določa:</p> <ul style="list-style-type: none"> - varovanje kulturnozgodovinskih, etnoloških, arhitekturnih, likovnih in krajinskih vrednot v celoti, v njihovi izvornosti in neokrnjenosti ter varovanje vseh vedut na spomenik; - posebno varovanje zunanjščine objektov, njihove gradbene substance, posameznih arhitekturnih detajlov, tlorisne zasnove, likovnih detajlov, stavbnega pohištva in notranje opreme ter vplivnega območja; - podrejanje vsake rabe in vseh posegov v spomenik ohranjanju in varovanju spomeniških lastnosti; - prepoved vseh posegov v bistvene spomeniške lastnosti, razen vzdrževalnih posegov, ki jih s pisnim soglasjem odobri pristojni zavod; - v območju spomenika je prepovedano posegati v prostor s postavljanjem objektov trajnega in začasnega značaja, vključno z nadzemno infrastrukturo ter nosilci reklam, razen v primerih, ki jih s kulturno – varstvenim soglasjem odobri pristojni zavod. <p>Zavarovano območje je namenjeno:</p> <ul style="list-style-type: none"> - osnovni kmečko – gospodarski in bivalni funkciji, z možnostjo ustreznih dopolnilnih dejavnosti; - trajni ohranitvi kulturnih, zgodovinskih, etnoloških, arhitekturnih, likovnih in krajinskih vrednot; - povečanju pričevalnosti kulturnozgodovinskega spomenika; - prezentaciji kulturnih vrednot; - učno – demonstracijskemu delu; - znanstveno – raziskovalnemu delu.
Merilo:	M = 1: 2880

EŠD:	28160
Ime enote:	Zgornji Boč – Domačija Rot
Vrsta spomenika:	Etnološki
Občina:	SELNICA OB DRAVI
Naselje:	ZGORNJI BOČ
Ulica:	Zgornji Boč
Hišna številka:	37
Lokacija:	Parc. št.: *2, 26 del, 27, 28, 738/1 del k. o. Zgornji Boč.
Utemeljitev razglasitve:	Samotno domačijo na grebenu hriba sestavljajo zidana, delno podkletena kmečka hiša, preužitkarska hiša s kaščo in svinjaki, tipično gospodarsko poslopje ter večja lesena uta, kjer je bila nekoč klasična preša. Ob poti k domačiji se nahaja manjša zidana kapelica, ambient pa dopolnjujeta tudi mogočni lipi pred hišo. Delno podkletena, iz kamna zidana kmečka hiša je podolžnega tlorisa, pokrita s čopasto opečno dvokapnico, širokega vhodnega napušča. Stavbo odlikujejo skladno oblikovane fasade s profiliranimi dekorativnimi poudarki: šivani robovi, okenske obrobe, poudarjen vhodni portal. Ohranjena je večina originalnega stavbnega pohištva. Notranjščina ima tradicionalno tlorisno razporeditev; klet in kuhinja sta obokani. Na domačiji se nahaja izjemno zanimiv objekt delno stanovanjskega, delno gospodarskega značaja, lociran v teren tako, da je zadnja fasada nadstropna. Streha je opečna čopasta dvokapnica. Verjetno gre za preužitkarsko hišo, ki ima s pribrežne vhodne fasade ločena dostopa v bivalni del in v nekdanjo kaščo, v kletnem delu pa je obokan svinjak. Nad svinjakom je nekoč vzdolž celotne fasade pod širokim strešnim napuščem potekal lesen gank (ohranjene so le konzole). Na glavni vhodni fasadi je v oblikovanem okvirju zapisana letnica 1881. Gospodarsko poslopje, ki zaključuje domačijski kompleks, predstavlja zidan hlev in delno cimpran senik z dovozom z zgornje, pritlične strani. Stavbo prekriva dvokapnica, s podaljšanim napuščem na zadnji fasadi. Na vhodnem, zidanem delu senika je v pravokotnem okvirju zapisana letnica 1896. Manjša zidana kapelica s konca 19. ali začetka 20. stoletja je opremljena z lesenim razpelom ter znotraj in v trikotnem čelu poslikana z motivi svetnikov. Domačija je ubran ansambel kmečkih stavb iz druge polovice 19. stoletja, z izjemnim etnološkim, arhitekturnim in krajinskim značajem.
Opis varstvenega režima:	<p>Za spomenik velja varstveni režim, ki določa:</p> <ul style="list-style-type: none"> - varovanje kulturnozgodovinskih, etnoloških, arhitekturnih, likovnih in krajinskih vrednot v celoti, v njihovi izvornosti in neokrnjenosti ter varovanje vseh vedut na spomenik; - posebno varovanje zunanjščine objektov, njihove gradbene substance, posameznih arhitekturnih detajlov, tlorisne zasnove, likovnih detajlov, stavbnega pohištva in notranje opreme ter vplivnega območja; - podrejanje vsake rabe in vseh posegov v spomenik ohranjanju in varovanju spomeniških lastnosti; - prepoved vseh posegov v bistvene spomeniške lastnosti, razen vzdrževalnih posegov, ki jih s pisnim soglasjem odobri pristojni zavod; - v območju spomenika je prepovedano posegati v prostor s postavljanjem objektov trajnega in začasnega značaja, vključno z nadzemno infrastrukturo ter nosilci reklam, razen v primerih, ki jih s kulturno – varstvenim soglasjem odobri pristojni zavod. <p>Zavarovano območje je namenjeno:</p> <ul style="list-style-type: none"> - osnovni kmečko – gospodarski in bivalni funkciji, z možnostjo ustreznih dopolnilnih dejavnosti; - trajni ohranitvi kulturnih, zgodovinskih, etnoloških, arhitekturnih, likovnih in krajinskih vrednot; - povečanju pričevalnosti kulturnozgodovinskega spomenika; - prezentaciji kulturnih vrednot; - učno – demonstracijskemu delu; - znanstveno – raziskovalnemu delu.
Merilo:	M = 1: 2880

NASELBINSKI SPOMENIKI

EŠD:	14677
Ime enote:	Selnica ob Dravi – Vaško jedro
Vrsta spomenika:	Naselbinski
Občina:	SELNICA OB DRAVI
Naselje:	SELNICA OB DRAVI
Lokacija:	Parc. št.: 308/5 del, 310/4, 310/5 del, 311/6, 312/3, 312/4, 367/2 del, 369/3, 369/4, 369/5, 369/6, 369/7, 369/10, 369/11, 369/12, 372/1 del, 372/2, 372/3, 379/14 del, 382/1 del, 386 del, 395/2 del, 395/5 k. o. Spodnja Selnica.
Utemeljitev razglasitve:	Gručasta, delno obcestna vas, prvič omenjena v listinah šentpavelskega samostana že leta 1093, se nahaja v ravnini, na dravski terasi, ob cesti Maribor – Dravograd. Staro jedro vasi se je razvilo ob prvotno romanski, kasneje gotizirani in danes baročni cerkvi Sv. Marjete, ki dominira na osrednjem trgu. Razen cerkve je na Slovenskem trgu najstarejši objekt nekdanji samostan (št. 1), ostali pomemben stavbni fond vasi pa je iz 19. in 20. stoletja, pri čemer izstopajo objekti v jedru – Slovenski trg 3, 4 (nekdanja šola, 1901), 6 (stara šola, 1812), 45, 47 in 51. Zidane, nadstropne stavbe trškega značaja prehajajo proti robu območja ponekod v pritlične, kmečke domačije, katerih stanovanjske hiše so locirane ob komunikacijah, gospodarska poslopja pa so orientirana proti odprtim obdelovalnim površinam. Selnica je danes občinsko središče, ki povezuje spodnji del Dravske doline med Mariborom in Ožbaltom ter sega vse do avstrijske meje na vrhu Kozjaka. Historično jedro vasi je pomembno zaradi ohranjene parcelacije ter arhitektonsko zanimivih stavb, ki upodabljajo tudi socialno razslojenost prebivalcev skozi daljše zgodovinsko obdobje.
Opis varstvenega režima:	Za spomenik velja varstveni režim, ki določa: <ul style="list-style-type: none"> - varovanje urbanističnih, arhitekturnih, etnoloških, ambientalnih, zgodovinskih in kulturnih vrednot v celoti, njihovi izvirnosti, enkratnosti in neokrnjenosti; - strokovno vzdrževanje in ohranjanje vseh neokrnjenih urbanističnih prvin: ohranjanje značilne tlorisne zasnove in parcelacije, zazidalni raster, višinske gabarite, historično obliko stavb in streh, nepozidane in zelene površine; - podrejanje vsake rabe in posegov v spomenik ohranjanju in varovanju spomeniških lastnosti in spomeniške pričevalnosti območja; - novogradnje so dovoljene izjemoma, z namenom sanirati in rekonstruirati spomeniško območje in njegove dele; - sestavni del urbanistične zasnove zavarovanega območja so tudi zelene površine, ki se morajo ohranjati v nespremenjenem obsegu in obliki – možno je redno vzdrževanje in nadomestne saditve; - posegi v zaščiteno namembnost, tlorise in gabarite so možni zgolj v okviru vzdrževalnih posegov, ki pa morajo biti enotno zasnovani in izvedeni. Zavarovano območje je namenjeno: <ul style="list-style-type: none"> - trajni ohranitvi kulturnih in krajinskih vrednot; - povečevanju pričevalnosti kulturnega spomenika; - prezentaciji kulturnih vrednot; - učno – demonstracijskemu delu; - znanstveno – raziskovalnemu delu.
Merilo:	M = 1:1000

EŠD:	28210
Ime enote:	Sv. Duh na Ostrem Vrhu – Župnijsko središče
Vrsta spomenika:	Naselbinski
Občina:	SELNICA OB DRAVI
Naselje:	SV. DUH NA OSTREM VRHU
Lokacija:	Parc. št.: *64, *65, *66, 776, 777, 778, 783/1, 783/2 k. o. Gradišče.
Utemeljitev razglasitve:	Jedro župnijskega središča sestavljata podružnična in župnijska cerkev, ki ju obdaja kamnito obzidje. Izven obzidja se nahaja zidano, obnovljeno nadstropno šolsko poslopje, v osnovi iz leta 1816 ter obnovljeno župnišče, zgrajeno verjetno v 18. stoletju. Od tod vodi strmo kamnito stopnišče do cerkvenega kompleksa. Prvotno je na mestu sedanjih cerkva stala kapela Sv. Primoža, ki so jo požgali okoli leta 1600, v času protireformacije. Na njenem mestu so med leti 1667 - 1675 zgradili cerkev Sv. Duha in leta 1693 kapelo Sv. Avguština. Leta 1768 je bila cerkev Sv. Duha povzdignjena v romarsko cerkev, kar je doprineslo k razvoju kraja. Celotni ansambel cerkva in kapelice v obzidju, ki kot krona dominira vrh hriba, je gotovo eden najlepših tovrstnih ambientov pri nas. V kraju je tudi zgodovinsko obeležje predvojnega revolucionarnega gibanja (spomenik Đ. Đakoviću in N. Hečimoviću). Župnijsko središče ima izjemen kulturni, zgodovinski in ambientalni pomen.
Opis varstvenega režima:	<p>Za spomenik velja varstveni režim, ki določa:</p> <ul style="list-style-type: none"> - varovanje urbanističnih, arhitekturnih, etnoloških, ambientalnih, zgodovinskih in kulturnih vrednot v celoti, njihovi izvirnosti, enkratnosti in neokrnjenosti; - strokovno vzdrževanje in ohranjanje vseh neokrnjenih urbanističnih prvin: ohranjanje značilne tlorisne zasnove in parcelacije, zazidalni raster, višinske gabarite, historično obliko stavb in streh, nepozidane in zelene površine; - podrejanje vsake rabe in posegov v spomenik ohranjanju in varovanju spomeniških lastnosti in spomeniške pričevalnosti območja; - novogradnje so dovoljene izjemoma, z namenom sanirati in rekonstruirati spomeniško območje in njegove dele; - sestavni del urbanistične zasnove zavarovanega območja so tudi zelene površine, ki se morajo ohranjati v nespremenjenem obsegu in obliki – možno je redno vzdrževanje in nadomestne saditve; - posegi v zaščiteno namembnost, tlorise in gabarite so možni zgolj v okviru vzdrževalnih posegov, ki pa morajo biti enotno zasnovani in izvedeni. <p>Zavarovano območje je namenjeno:</p> <ul style="list-style-type: none"> - trajni ohranitvi kulturnih in krajinskih vrednot; - povečevanju pričevalnosti kulturnega spomenika; - prezentaciji kulturnih vrednot; - učno – demonstracijskemu delu; - znanstveno – raziskovalnemu delu.
Opis vplivnega območja Lokacija	<p>Ob vznožju hriba je v 19. in 20. stoletju nastala manjša naselbina, ki jo sestavljajo kmečke domačije in stavba nekdanje gostilne (št. 49).</p> <p>Parc. št.: *10, *107, *11, *119, *12, *98, 16/2, 17/2, 17/3, 17/4, 37 del, 38/1, 38/2, 39, 40/1 del, 40/3, 40/6, 40/7, k. o. Spodnji Vurmat.</p> <p>Parc. št.: *61, *62, *63, *67, *84, 759/3, 759/4, 759/5, 759/6, 761/1, 761/2, 762/3, 763/1, 763/2, 770/1, 770/3, 770/4, 770/5, 770/6, 771, 772, 773/1, 774, 775, 779, 789, 839/1, 839/3, 839/4 k. o. Gradišče.</p> <p>V vplivnem območju spomenika ni dovoljena gradnja objektov in izvajanje posegov, ki bi lahko imeli neposreden ali posreden negativni vpliv na zaščitene funkcionalne in vizualne elemente spomenika.</p>
Varstveni režim vplivnega območja Merilo:	M = 1: 2280

UMETNOSTNOZGODOVINSKI SPOMENIKI

EŠD:	6365
Ime enote:	Fala – Znamenje Sv. Janeza Nepomuka
Vrsta spomenika:	umetnostni in arhitekturni
Občina:	SELNICA OB DRAVI
Naselje:	ČREŠNJEVEC OB DRAVI
Lokacija:	Parc. št.: 261/1 del k. o. Gerečja vas.
Utemeljitev razglasitve:	Nasproti Falske pečine na levem bregu reke Drave stoji na skali na kamnitem podstavku kip Sv. Janeza Nepomuka iz aflenškega peščenjaka. Svetnik je upodobljen v mašniškem oblačilu s krznenim ogrinjalom, čepico in razpelom v desnici. Svetnik stoji ob vodi – tipična lokacija za tega svetnika, zaščitnika splavarjev. Kip je delo poznobaročnega mojstra iz zadnje četrtine 18. stoletja.
Opis varstvenega režima:	Za spomenik velja varstveni režim, ki določa: <ul style="list-style-type: none"> - varovanje kulturnih in ambientalnih vrednost v celoti, njihovi izvirnosti in neokrnjenosti ter varovanje vseh vedut na spomenik; - podrejanje vsake rabe in vseh posegov v spomenik ohranjanju in varovanju spomeniških lastnosti; - strokovno vzdrževanje in obnavljanje vseh neokrnjenih prvin spomenika po načelu ohranjanja originala; - omogočanje predstavitve celote in posameznih zaščitenih elementov ter dostopnost javnosti v meri, ki ne ogroža varovanja spomenika; - na spomenik je prepovedano postavljati nosilce infrastrukture in reklam. Zavarovano območje je namenjeno: <ul style="list-style-type: none"> - trajni ohranitvi kulturnih in krajinskih vrednot; - povečevanju pričevalnosti kulturnega spomenika; - prezentaciji kulturnih vrednot; - učno – demonstracijskemu delu; - znanstveno – raziskovalnemu delu.
Merilo:	M = 1: 1000

EŠD:	3341
Ime enote:	Janževa Gora – Cerkev Sv. Janeza Krstnika
Vrsta spomenika:	umetnostni in arhitekturni
Občina:	SELNICA OB DRAVI
Naselje:	JANŽEVA GORA
Lokacija:	Parc. št.: *51, 413/2 k. o. Janževa Gora.
Utemeljitev razglasitve:	<p>Podružnična cerkev stoji v gozdu na hribu nad Selnico ob Dravi. Sestavljajo jo ladja, višji poligonalno zaključen prezbiterij (opečna kritina obeh) in ob njem zvonik s piramidasto pločevinasto streho. Ladjo obteka pristrešen talni zidec, prezbiterij pa obstopajo kamniti gotski poligonalni oporniki. Sorazmerno visoka ladja ima raven strop. Pevska empora sloni na dveh mogočnih toskanskih stebrih. Ladja se z visokim šilastim slavolokom odpira v prezbiterij z banjastim obokom s sosvodnicami, ki rastejo iz gotskih konzol. Cerkevna oprema je bila v baroku verjetno bogatejša, glavni oltar je neogotski (1865), stranska oltarja so nadomestili s slikama Sv. Urbana in Sv. Izidorja (okrog 1865). V ladji sta še dva neobaročna oltarja Sv. Florijana in Sv. Roka ter prižnica z upodobljenimi evangelisti. Ohranilo se je še nekaj kipov nekdanje opreme cerkve – Marijin kip je delo konjiškega kiparja Franca Zamljaka iz druge četrtine 18. stoletja, kipca angelov na oltarjih v ladji sta Straubovo delo. V zunanjščino prezbiterija sta vzdani dve rimski spoliji – del rimskega nagrobnika in glavica s kodrasto pričesko (verjetno del gotskega sklepnika ali konzole). Cerkev je raščen spomenik z detajli, ki segajo v 15. stoletje (oporniki ob prezbiteriju, konzolni gotski pilastrji v prezbiteriju, portal zakristije, šilasto zaključen slavolok). Prvič je bila omenjena leta 1545 – razvojno je bila sprva kapela in pozneje prezbiterij stavbe, ki so ji v začetku 17. stoletja prizidali ladjo. Leta 1680 so prizidali ali samo morda obnovili zvonik. Cerkev ima izjemno lego na hribčku, zahodno nad Selnico ob Dravi in je tako tudi ambientalnega pomena.</p>
Opis varstvenega režima:	<p>Za spomenik velja varstveni režim, ki določa:</p> <ul style="list-style-type: none"> - varovanje kulturnih in ambientalnih vrednot v celoti, njihovi izvirnosti in neokrnjenosti ter varovanje vseh vedut na spomenik; - podrejanje vsake rabe in vseh posegov v spomenik ohranjanju in varovanju spomeniških lastnosti; - strokovno vzdrževanje in obnavljanje vseh neokrnjenih prvin spomenika po načelu ohranjanja originala; - omogočanje predstavitve celote in posameznih zaščitenih elementov ter dostopnost javnosti v meri, ki ne ogroža varovanja spomenika; - na spomenik je prepovedano postavljati nosilce infrastrukture in reklam. <p>Zavarovano območje je namenjeno:</p> <ul style="list-style-type: none"> - trajni ohranitvi kulturnih in krajinskih vrednot; - povečevanju pričevalnosti kulturnega spomenika; - prezentaciji kulturnih vrednot; - učno – demonstracijskemu delu; - znanstveno – raziskovalnemu delu.
Merilo:	M =1: 2880

EŠD:	3340
Ime enote:	Selnica ob Dravi – Cerkev Sv. Marjete
Vrsta spomenika:	umetnostni in arhitekturni
Občina:	SELNICA OB DRAVI
Naselje:	SELNICA OB DRAVI
Lokacija:	Parc. št.: 369/6 k. o. Spodnja Selnica.
Utemeljitev razglasitve:	<p>Župnijska cerkev stoji na trgu ob glavni cesti. Sestavljajo jo gotška barokizirana ladja, poligonalni prezbiterij, zvonik in kapeli na severni in južni strani ladje. Kritina je razen na zvoniku (pločevinasta) opečna. Fasade ladje in prezbiterija obteka prirezan talni zidec, okna so baročna, z diagonalnimi mrežami. Na zahodni fasadi je vhod na stebrih, poudarjen s profiliranim zalomljenim čelom. Prizmatični zvonik, ki je vrinjen med prezbiterij in južno kapelo ima vogale poudarjene z lizenami, ki se proti vrhu zaključujejo z dorskimi kapiteli. Zvonove line so biforne. Notranjščina je baročen, obokan prostor z neobaročno poslikavo. Veliki oltar, oltar Sv. Janeza Nepomuka, oltar v Marijini kapeli in prižnica so delo Jožefa Strauba (1752), kipi oltarja v kapeli Sv. Barbare so delo Mihaela Pogačnika (1735). Neobaročna poslikava je delo Jakoba Brolla, nastala je med leti 1887 - 1888. Cerkev se prvič omenja leta 1372. Prvotna cerkev je bila romanska in manjša od sedanje (sledovi so verjetno skriti v delu cerkvenega ostenja). V času gotike so pozidali petosminsko zaključen prezbiterij in zvonik. Nekoliko kasneje je bila gotizirana tudi ladja – o tem priča tudi šilasto zaključen profiliran portal. Ladja je bila ožja, v prezbiterij je vodil šilast slavalok, streha je bila strmejša. Med leti 1691 - 1692 so nadzidali in barokizirali zvonik. Leta 1730 so prizidali Barbarino kapelo, leta 1760 pa Marijino kapelo. Leta 1773 je cerkev pogorela – že verjetno takrat barokizirana. Leta 1780 so nato celotno cerkev ponovno barokizirali. Cerkev je celostni spomenik, v katerem je prostor uglašen z opremo pa tudi z mlajšo stensko poslikavo, ki je prilagojena arhitekturi. Cerkev predstavlja tudi izrazito prostorsko dominantno v prostoru Dravske doline.</p>
Opis varstvenega režima:	<p>Za spomenik velja varstveni režim, ki določa:</p> <ul style="list-style-type: none"> - varovanje kulturnih in ambientalnih vrednost v celoti, njihovi izvirnosti in neokrnjenosti ter varovanje vseh vedut na spomenik; - podrejanje vsake rabe in vseh posegov v spomenik ohranjanju in varovanju spomeniških lastnosti; - strokovno vzdrževanje in obnavljanje vseh neokrnjenih prvin spomenika po načelu ohranjanja originala; - omogočanje predstavitve celote in posameznih zaščitenih elementov ter dostopnost javnosti v meri, ki ne ogroža varovanja spomenika; - na spomenik je prepovedano postavljati nosilce infrastrukture in reklam. <p>Zavarovano območje je namenjeno:</p> <ul style="list-style-type: none"> - trajni ohranitvi kulturnih in krajinskih vrednot; - povečevanju pričevalnosti kulturnega spomenika; - prezentaciji kulturnih vrednot; - učno – demonstracijskemu delu; - znanstveno – raziskovalnemu delu.
Merilo:	M =1:1000

EŠD:	24773
Ime enote:	Spodnji Slemen – Razvaline starega gradu
Vrsta spomenika:	umetnostni in arhitekturni, arheološki
Občina:	SELNICA OB DRAVI
Naselje:	SPODNJI SLEMEN
Lokacija:	Parc. št.: 157/3 del k. o. Spodnji Slemen.
Utemeljitev razglasitve:	Stari grad (Wildhaus) so na grebenu hriba Tičnica v 12. stoletju pozidali vitezi Viltuški. Glede na Vischerjevo upodobitev je bil sestavljen iz visoke romanske stanovanjsko – obrambne hiše oziroma stolpa, ki so mu kasneje prizidali palacij z grajsko kapelo in obzidje. Stavba je bila dvonadstropna. Prvotna zasnova je obsegala le severni del današnje razvaline. Stari grad je učinkoval kot masiven kubus z močnim vertikalnim poudarkom. Grad je bil šentpavelska last, na njem so gospodarili Viltuški gospodje. Prvič se omenja v listini leta 1193. Leta 1515 so ga poškodovali uporni kmetje. Grad je bil opuščen in je okoli leta 1600 propadel. Leta 1625 je pod razvalinami v dolini na rahli vzpetini nastala sedanja graščina, ki jo je pozidal baron Vid Žiga Herberstein.
Opis varstvenega režima:	<p>Za spomenik velja varstveni režim, ki določa:</p> <ul style="list-style-type: none"> - varovanje kulturnih in ambientalnih vrednost v celoti, njihovi izvirnosti in neokrnjenosti ter varovanje vseh vedut na spomenik; - podrejanje vsake rabe in vseh posegov v spomenik ohranjanju in varovanju spomeniških lastnosti; - strokovno vzdrževanje in obnavljanje vseh neokrnjenih prvin spomenika po načelu ohranjanja originala; - omogočanje predstavitve celote in posameznih zaščitenih elementov ter dostopnost javnosti v meri, ki ne ogroža varovanja spomenika; - na spomenik je prepovedano postavljati nosilce infrastrukture in reklam; - varovanje arheoloških ostalin v zemljiščih in v prostoru kot vira človekove preteklosti in kot sredstva za arheološko, zgodovinsko in znanstveno proučevanje; - v zemljišča se posega le izjemoma in sicer v procesu znanstvenega proučevanja in/ali v primeru druge javne koristi, če so izčrpane vse druge prostorske možnosti umestitve objektov javnega interesa; - v takšnem primeru je potrebno zagotoviti predhodno zaščitno izkopavanje s pridobitvijo popolnega najdiščnega arhiva in njegovo obdelavo; - v primeru odkritja kvalitetno ohranjenih in za širši prostor kulturno izpovednih ostalin, je le-te potrebno prezentirati »in situ« in jih primerno vključiti v okolje ter v turistično promocijo kraja. <p>Zavarovano območje je namenjeno:</p> <ul style="list-style-type: none"> - trajni ohranitvi kulturnih in krajinskih vrednot; - povečevanju pričevalnosti kulturnega spomenika; - prezentaciji kulturnih vrednot; - učno – demonstracijskemu delu; - znanstveno – raziskovalnemu delu.
Merilo:	M = 1:1000

EŠD:	2961
Ime enote:	Sv. Duh na Ostrem Vrhju – Cerkev Sv. Avguščina
Vrsta spomenika:	umetnostni in arhitekturni
Občina:	SELNICA OB DRAVI
Naselje:	SV. DUH NA OSTREM VRHU
Lokacija:	Parc. št.: *66 del k. o. Gradišče.
Utemeljitev razglasitve:	Podružnična in župnijska cerkev stojita ob meji, na vrhu Kozjaka. Obdaja ju kamnito obzidje, ob katerem stoji kapelica. Cerkev je večja kapela pravokotnega tlorisa s poligonalnim zaključkom in jahačem na skodlasti strehi. Notranjščina je banjasto obokana, v njej stoji zgodnjebaročni oltar (1703) s sliko Sv. Avguščina in Križev pot iz 18. stoletja. Prvotno je na mestu sedanjih cerkva stala kapela Sv. Primoža, ki so jo požgali okoli leta 1600 v času protireformacije. Na njenem mestu so leta 1675 zgradili cerkev Sv. Duha in leta 1693 kapelo Sv. Avguščina. Celotni ansambel cerkva in kapelice v obzidju, ki kot krona dominira vrh hriba, je gotovo eden najlepših tovrstnih ambientov pri nas.
Opis varstvenega režima:	Za spomenik velja varstveni režim, ki določa: <ul style="list-style-type: none"> - varovanje kulturnih in ambientalnih vrednost v celoti, njihovi izvirnosti in neokrnjenosti ter varovanje vseh vedut na spomenik; - podrejanje vsake rabe in vseh posegov v spomenik ohranjanju in varovanju spomeniških lastnosti; - strokovno vzdrževanje in obnavljanje vseh neokrnjenih prvin spomenika po načelu ohranjanja originala; - omogočanje predstavitve celote in posameznih zaščitenih elementov ter dostopnost javnosti v meri, ki ne ogroža varovanja spomenika; - na spomenik je prepovedano postavljati nosilce infrastrukture in reklam. Zavarovano območje je namenjeno: <ul style="list-style-type: none"> - trajni ohranitvi kulturnih in krajinskih vrednot; - povečevanju pričevalnosti kulturnega spomenika; - prezentaciji kulturnih vrednot; - učno – demonstracijskemu delu; - znanstveno – raziskovalnemu delu.
Merilo:	M 1: 2280

EŠD:	2960
Ime enote:	Sv. Duh na Ostrem vrhu – Cerkev Sv. Duha
Vrsta spomenika:	umetnostni in arhitekturni
Občina:	SELNICA OB DRAVI
Naselje:	SV. DUH NA OSTREM VRHU
Lokacija:	Parc. št.: *66 del k. o. Gradišče.
Utemeljitev razglasitve:	<p>Župnijska in podružnična cerkev stojita ob meji, na vrhu Kozjaka. Obdaja ju kamnito obzidje, ob katerem stoji kapelica. Cerkev sestavljajo pravokotna ladja z nižjim pravokotnim prezbiterijem, prizmatično zaključen zvonik ob vhodni fasadi in prizidana zakristija. Fasade členijo podstrešni zidci in okna. Zvonik je z drobnimi venci deljen v nadstropja. Zvonove line so biforne, obrobe členjene. Strehe so skodlaste, zvonikova je pločevinasta, čebulasta. Fasade so arhitekturno poslikane. Notranjščina je obokana. Dvojni pilastrí so okrašeni z bisernimi nizi. Prezbiterij je obokan z banjo s sosvodnicami. Pevska empóra stoji na dveh toskanskih stebrih, ki nosita tri polkrožne loke.</p> <p>V cerkvi so trije baročni oltarji in baročna prižnica. Stranska oltarja sta iz konca 17. stoletja, pripisana Blumbergerjevi delavnici iz Ivnika, glavni oltar je pripisan Janezu Matiji Leitnerju (1720- 1740). Prvotno je na mestu sedanjih cerkva stala kapela Sv. Primoža, ki so jo požgali okoli leta 1600 v času protireformacije. Na njenem mestu so med leti 1667 - 1675 zgradili cerkev Sv. Duha in leta 1693 kapelo Sv. Avguščina. Celotni ansambel cerkva in kapelice v obzidju, ki kot krona dominira vrh hriba, je gotovo eden najlepših tovrstnih ambientov pri nas.</p>
Opis varstvenega režima:	<p>Za spomenik velja varstveni režim, ki določa:</p> <ul style="list-style-type: none"> - varovanje kulturnih in ambientalnih vrednost v celoti, njihovi izvirnosti in neokrnjenosti ter varovanje vseh vedut na spomenik; - podrejanje vsake rabe in vseh posegov v spomenik ohranjanju in varovanju spomeniških lastnosti; - strokovno vzdrževanje in obnavljanje vseh neokrnjenih prvin spomenika po načelu ohranjanja originala; - omogočanje predstavitve celote in posameznih zaščitenih elementov ter dostopnost javnosti v meri, ki ne ogroža varovanja spomenika; - na spomenik je prepovedano postavljati nosilce infrastrukture in reklam. <p>Zavarovano območje je namenjeno:</p> <ul style="list-style-type: none"> - trajni ohranitvi kulturnih in krajinskih vrednot; - povečevanju pričevalnosti kulturnega spomenika; - prezentaciji kulturnih vrednot; - učno – demonstracijskemu delu; - znanstveno – raziskovalnemu delu.
Merilo:	M = 1: 2280

ZGODOVINSKI SPOMENIKI

EŠD:	17556
Ime enote:	Gradišče na Kozjaku – Grobnica borcev Lackovega odreda
Vrsta spomenika:	zgodovinski
Občina:	SELNIČA OB DRAVI
Naselje:	GRADIŠČE NA KOZJAKU
Lokacija:	Par. št. 285/2 k. o. Gradišče.
Utemeljitev razglasitve:	Osem metrov visok granitni spomenik s posvetilom predstavlja skupen grob padlih borcev Lackovega odreda. Na območju Gradišča je bilo več spopadov med borci Lackovega odreda in Nemci. 31. 1. 1945 je patrolja 1. bataljona omenjenega odreda napadla skupino gestapovcev. Padla sta namestnik komandanta odreda Dragutin Babičič in referent za zvezo Slavko Bedina. Spomenik je bil odkrit 1962.
Opis varstvenega režima:	- Spomenik varujemo v njegovi avtentični pričevalnosti. Enako velja za njegovo neposredno okolico.
Merilo:	M 1: 2280

OBRAZLOŽITEV:

Pravne podlage

Za sprejem navedenega odloka so pravni temelji naslednji predpisi:

- Zakon o lokalni samoupravi (Ur. l. RS, št. 94/2007, 27/2008-Odl. US, 76/2008, 100/2008-Odl. US in 79/2009),
- Zakon o varstvu kulturne dediščine (Ur. l. RS, št. 16/2008),
- Statut Občine Selnica ob Dravi (MUV, št. 19/2007).

Odlok o razglasitvi nepremičnih kulturnih in zgodovinskih spomenikov za območje občine Selnica ob Dravi je bil sprejet leta 1986 in je določal varstvo kulturnih spomenikov za območje prejšnje Občine Maribor – Ruše, objavljen v MUV, št. 1/1986. Zadnja sprememba tega odloka je bila sprejeta leta 1994, vendar ne zadeva neposredno Občine Selnica ob Dravi. V letu 2008 je pričel veljati nov Zakon o varstvu kulturne dediščine (Ur. l. RS, št. 16/2008), zato je potrebno obstoječe predpise uskladiti z veljavno zakonodajo.

Zakon o varstvu kulturne dediščine v 12. členu določa vsebino akta o razglasitvi kulturne dediščine, ki mora obsegati zlasti:

- identifikacijo spomenika, vključno z določitvijo meje spomenika,
- vrednote, ki utemeljujejo razglasitev za spomenik,
- varstveni režim spomenika,
- vplivno območje, kadar je to zaradi zagotavljanja prostorske celovitosti spomenika potrebno, vključno z določitvijo meje vplivnega območja,
- varstveni režim v vplivnem območju,

Zavod za varstvo kulturne dediščine Slovenije, Območna enota Maribor, ki je pristojen za varovanje in nadzor nad nepremično dediščino na območju Občine Selnica ob Dravi, je v novembru leta 2008 pripravil strokovne podlage s kartografskim delom za razglasitev nepremičnih kulturnih spomenikov lokalnega pomena na območju Občine Selnica ob Dravi.

Vsebina odloka

Občinska uprava je pripravila javno razgrnitev strokovnih podlag, ki je bila v času od 16. 11. 2009 do 16. 12. 2009. Javna obravnava je potekala dne, 15. 12. 2009 v prostorih Prostovoljnega gasilskega društva Selnica ob Dravi. Na kasnejših sestankih s predstavnikom Zavoda za varstvo kulturne dediščine smo predloge za razglasitev kulturne dediščine uskladili z razvojnimi načrti občine oz. s spremembami in dopolnitvami Zazidalnega načrta naselja Selnica ob Dravi; na Sv. Duhu na Ostrem Vrhju smo mejo varstvenega režima zmanjšali.

V delovno gradivo Odloka o razglasitvi nepremičnih kulturnih spomenikov lokalnega pomena na območju Občine Selnica ob Dravi smo tako vnesli vse strokovne podlage (razen etnološkega spomenika Helbinova hiša in v okviru naselbinskega območja Frasovo hišo ter Staro župnišče), ki so bile posredovane s strani pristojne Območne enote Zavoda za kulturno dediščino Slovenije, in sicer za naslednje spomenike:

1. Arheološki spomeniki

Fala – Villa rustica

2. Etnološki spomeniki

Gradišče na Kozjaku – domačija Holant

Gradišče na Kozjaku – Haucingerjeva kašča

Spodnji Slemen – domačija Škof

Spodnji Slemen – Malinova kovačija

Sv. Duh na Ostrem Vrhju – domačija Ropič

Zgornja Selnica – Lipjenkova kajža

Zgornji Boč – domačija Rot

3. Naselbinski spomeniki

Selnica ob Dravi – Vaško jedro (izvzeta Frasova hiša in Staro župnišče)

Sv. Duh na Ostrem Vrhju – Župnijsko središče

4. Umetnostnozgodovinski spomeniki

Fala – Znamenje Sv. Janeza Nepomuka

Janževa gora – Cerkev Sv. Janeza Krstnika

Selnica ob Dravi – Cerkev Sv. Marjete

Spodnji Slemen – Razvaline starega gradu

Sv. Duh na Ostrem Vrhju – Cerkev Sv. Avguština

Sv. Duh na Ostrem Vrhju – Cerkev Sv. Duha

5. Zgodovinski spomeniki

Gradišče na Kozjaku – grobnica borcev Lackovega odreda

Obrazložitev členov

1. člen	opredeljuje predmet odloka
2. člen	določa namen odloka
3. člen	določa vsebino opisa spomenika
4. člen	določa razvrščanje in lastnosti spomenikov
5. člen	določa posege v spomenik
6. člen	določa ukrepe in omejitve zaradi varstvenih režimov
7. člen	določa meje spomenikov v katastrskih načrtih
8. člen	določa zaznambe v zemljiški knjigi
9. člen	določa nadzor
10. člen	določa prenehanje veljavnosti
11. člen	določa pričetek veljavnosti

Finančne posledice

Občina v letnem proračunu opredeli sredstva namenjena za vzdrževanje spomenikov oz. kulturne dediščine v njeni lasti. Lokalne skupnosti so namreč tako kot vsi lastniki nepremičnih spomenikov dolžne zanje skrbeti in jih vzdrževati v sorazmerju s svojimi zmožnostmi. Skladno s 35. členom Zakona o varstvu kulturne dediščine (Ur. l. RS, št. 16/2008) lahko ministrstvo občini nameni dodatna sredstva za sofinanciranje programa vzdrževanja in obnove spomenikov, predvidoma v enakem ali manjšem deležu kot občina. Dodatno pa zakon dopušča možnost vlaganja javnih sredstev (državnih, pokrajinskih ali občinskih, 40. člen) v okviru možnosti javnih institucij tudi v primeru, ko gre za izredne stroške, ki presegajo običajne stroške, koristi ter ugodnosti, izvirajoče iz statusa spomenika in če so ti potrebni za varovanje, oživljanje spomenika ali izvedbo drugih ukrepov varstva in niso v sorazmerju z zmožnostmi lastnika.